

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach **28-29.04.2014** na kierunku **edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej** prowadzonym w ramach **obszaru kształcenia w zakresie sztuki** na poziomie studiów **I i II stopnia** o profilu¹ **ogólnoakademickim** realizowanych w formie **studiów stacjonarnych** na **Wydziale Edukacji Muzycznej Akademii Sztuki w Szczecinie**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- przewodniczący: prof. Sławomir Kaczorowski, członek PKA
- członkowie: prof. Jerzy Swoboda – ekspert merytoryczny 1 (dydaktyka)
prof. Andrzej Godek – ekspert merytoryczny 2 (kadra)
Ludwika Nowak – ekspert student
mgr Artur Gawryszewski – ekspert formalno-prawny, Biuro PKA

Krótką informacja o wizytacji

Należy wskazać przesłanki wizytacji (własna inicjatywa PKA, wniosek ministra, wniosek uczelni) oraz czy jest to pierwsza czy kolejna wizytacja (w tym przypadku informacje, w którym roku została przeprowadzona i jakie były jej wyniki przedstawić w **Załączniku nr 3**)

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* prowadzonym na Wydziale Edukacji Muzycznej Akademii Sztuki w Szczecinie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólniakademickim. Wizytacja została przeprowadzona z inicjatywy PKA i odbyła się zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu samooceny oraz przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, oglądu prac dyplomowych, spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni oraz Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku. Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę².

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki.

Wydział Edukacji Muzycznej Akademii Sztuki w Szczecinie powstał w 2010 r. na mocy ustawy z dn. 29.04.2010 r. w wyniku połączenia Wydziału Edukacji Muzycznej szczecińskiej filii Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu oraz Katedry

¹ nie dotyczy kształcenia rozpoczętego w okresie poprzedzającym wprowadzenie profilu kształcenia;

² Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w Statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Edukacji Artystycznej Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego. Pierwszym kierunkiem studiów na powyższym Wydziale był kierunek *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*. Jedną z odpowiedzi na zapotrzebowanie środowiska było (po uprzedniej zgodzie MKiDN,) otwarcie drugiego kierunku: *wokalistyki*, specjalność: *śpiew solowy* roku akademickim 2013/14.

Akademia Sztuki w Szczecinie jest uczelnią publiczną kształcącą w różnych dziedzinach sztuki, której celem jest promocja talentów i ochrona swobody artystycznej. Zgodnie z misją i strategią Uczelni, przyjętą Uchwałą nr 56/2013 Senatu z dnia 23 czerwca 2013 r., do jej podstawowych zadań należy m.in.: wszechstronne kształcenie studentów w celu ich przygotowania do wykonywania określonych zawodów artystycznych; kształcenie i promowanie kadr artystycznych, naukowych i pedagogicznych; prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie nauki, sztuki i twórczości artystycznej oraz świadczenie usług badawczych; prowadzenie działalności artystycznej, upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć sztuki i nauki; działalność na rzecz społeczności lokalnych, regionalnych oraz szerokiej wymiany międzynarodowej. Wydział nawiązuje do celów zawartych w Strategii Uczelni, wysuwając w swoich zamierzeniach na plan pierwszy utrzymanie wysokiej pozycji merytorycznej. Cele strategiczne sprecyzowane w Misji i Strategii Wydziału odnoszą się do wszystkich stopni, kierunków i specjalności prowadzonych w ramach studiów.

Istotną, znaczącą inicjatywą, świadczącą o innowacyjności oferty kształcenia było zorganizowanie w 2013 r. dwóch edycji – współfinansowanych przez MKiDN - projektu dotyczącego edukacji artystycznej: Ogólnopolskiego Seminarium Teoretyczno-Praktycznego *Nowe wyzwania pedagoga – muzyka w świetle zmian w szkolnictwie muzycznym I st.* Celem działań było doskonalenie umiejętności pedagogiczno-artystycznych aktualnie pracujących nauczycieli przedmiotów muzycznych w szkolnictwie artystycznym oraz studentów kierunków muzycznych (przyszłych nauczycieli) poprzez promowanie nowych metod pracy z dzieckiem w okresie wczesnoszkolnym oraz muzykowania zespołowego w szkolnictwie artystycznym od najmłodszych lat edukacji.

- 2) Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

Mając zapewnioną stałą współpracę ze szczecińskimi placówkami oświatowymi i kulturalnymi Dziekan Wydziału, poprzez wyznaczonych w tym celu odpowiedzialnych pracowników naukowo-dydaktycznych na bieżąco kontroluje i modyfikuje elementy i aspekty procesu kształcenia. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych mają więc pośredni wpływ na określanie koncepcji kształcenia, niemniej nie posiadają swojego reprezentanta w Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia. Z przedstawionych przez Władze Wydziału dokumentów wynika, iż interesariusze zewnętrzni opiniowali strategię rozwoju Wydziału Edukacji Muzycznej. Dziekan przedstawił również pismo - aprobujące strategię rozwoju Wydziału – sygnowane przez przedstawiciela studentów.

Studenci wizytowanego kierunku nie uczestniczyli natomiast w określaniu efektów kształcenia. Samorząd Studentów nie opiniuje w formie pisemnej planów i programów studiów. Wskazana opinia jest przedstawiana w formie ustnej na posiedzeniach Rady Wydziału oraz Senackiej Komisji ds. Dydaktyki, w których zasiadają przedstawiciele studentów. Zaleca się sporządzanie opinii w formie pisemnej do planów i programów studiów przez Samorząd Studentów w celu dokumentowania udziału studentów w tym procesie i stworzenia dodatkowej formy wymiany opinii pomiędzy studentami, a Władzami Uczelni.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego³ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1) **Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez Jednostkę nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w jej strategii.**

2) **Studenci nie uczestniczyli w określaniu efektów kształcenia dla wizytowanego kierunku. Pozytywnie należy ocenić uczestnictwo studentów w Radzie Wydziału oraz Senackiej Komisji ds. Dydaktyki, gdzie mają możliwość ustnego opiniowania planów i programów studiów. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych mają pośredni wpływ na określanie koncepcji kształcenia dzięki współpracy Wydziału ze szczecińskimi placówkami oświatowymi i kulturalnymi.**

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie.

1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunek się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

Obudowę prawną i organizacyjną w zakresie przyjętych w Uczelni działań dotyczących budowania programów kształcenia należy uznać za prawidłową. Efekty kształcenia zostały przyjęte Uchwałą Rady Wydziału Edukacji Muzycznej. Dla studiów I i II stopnia obowiązują dwie matryce efektów kształcenia odnoszących się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w odniesieniu do: bloków kursów obowiązkowych i fakultatywnych oraz modułów kształcenia specjalistycznego dostosowane do obowiązujących Krajowym Ram Kwalifikacji. Założone kierunkowe i specjalnościowe oraz przedmiotowe/modułowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu kształcenia są zdaniem Zespołu Oceniającego zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, a także z koncepcją rozwoju kierunku zawartą w strategii Jednostki. Zakładane efekty kształcenia oraz treści programowe tworzą spójną całość. Osiągnięcie kierunkowych i przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia jest możliwe w pełni, poprzez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia dla poszczególnych przedmiotów oraz grup przedmiotów. Zajęcia pozwalające na uzyskanie uprawnień nauczycielskich, jak i praktyki prowadzone są zgodnie ze Standardami Kształcenia Nauczycieli a absolwenci ocenianego kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* nabywają uprawnienia pedagogiczne. Oceniany kierunek studiów wywodzi się z obszaru sztuki, dziedziny sztuk muzycznych. Zakładane, oczekiwane i uzyskiwane efekty kształcenia są również spójne z wymaganiami formułowanymi dla tego obszaru. W Raporcie samooceny Wydziału Edukacji Muzycznej Akademii Sztuki w Szczecinie (patrz, s. 1) dopisano dodatkowo obszar nauk społecznych oraz nauk humanistycznych, co nie znajduje żadnego uzasadnienia i należy uznać za poważny błąd. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi wizytowany kierunek należy

³ według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

wyłącznie do obszaru sztuki (Rozporządzenie MNiSzW z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych).

Opisy założonych efektów kształcenia dostępne są na stronie internetowej Uczelni, ponadto studenci zapoznają się z nimi na pierwszych zajęciach w ramach poszczególnych przedmiotów.

- 2) Efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne.

Zdaniem Zespołu Oceniającego efekty kształcenia badanej Jednostki sformułowane są w sposób zrozumiały i korespondują ze specyfiką studiów oraz są sprawdzalne. Na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu wykładowcy omawiają sylabusy, w których zapisane są efekty kształcenia dla danego przedmiotu, w związku z tym istnieje możliwość dodatkowego wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości studentów. Sposób sformułowania efektów kształcenia daje podstawę do funkcjonowania klarownego systemu ich weryfikacji.

- 3) Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Podczas programowej oceny jakości kształcenia na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* poddano oglądowi dokumentację dotyczącą weryfikacji/oceny efektów kształcenia (protokoły egzaminacyjne, karty okresowych osiągnięć studenta, dyplomy wraz z suplementami), która jest przechowywana w teczkach studentów (absolwentów). Sporządzana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie dokumentacji przebiegu studiów z dnia 14 września 2011 r. (Dz. U. Nr 201, poz. 1188). Teczki akt osobowych studentów przechowuje się w archiwum Uczelni przez okres 50 lat (zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia).

Regulamin studiów Akademii Sztuki w Szczecinie zawiera między innymi oprócz przepisów ogólnych także organizację studiów, prawa i obowiązki studenta oraz zasady i tryb zaliczeń. Formy zaliczeń określa plan studiów, które są w pełni dostosowane do treści programowych każdego przedmiotu i skutecznie weryfikują uzyskiwane efekty kształcenia na poszczególnych jego etapach. Każdy pedagog wykorzystuje formę zaliczenia przedmiotu w sposób bezpośrednio wynikający z realizowanych przez niego treści programowych, informując o nich studentów na pierwszych zajęciach. Na ocenianym kierunku dominują egzaminy z udziałem komisji (w składzie od dwóch do kilku osób) a także kolokwia końcowe. Zastosowany model sprzyja bardziej obiektywnej weryfikacji zdobywanych efektów kształcenia poprzez uniezależnienie oceny (wystawianej przez konkretną osobę prowadzącą studenta w trakcie roku) od końcowej oceny egzaminacyjnej lub zaliczeniowej wystawionej przez komisję egzaminacyjną, składającą się z kilku ekspertów. Studenci twierdzą, iż znają zasady weryfikacji zdobywanych przez nich efektów kształcenia a ewentualne wątpliwości wyjaśniane są na bieżąco. Zdaniem Zespołu Oceniającego egzaminy dostosowane są do specyfiki studiów oraz pozwalają na rzetelną weryfikację założonych efektów kształcenia. Zdaniem studentów pytania egzaminacyjne formułowane są w sposób pozwalający na weryfikację większości przekazanych treści kształcenia. Studenci uważają formy sprawdzania zdobytych efektów kształcenia za przemyślane i dostatecznie urozmaicone m.in.: egzaminy ustne, samodzielne prace pisemne, egzaminy praktyczne, kolokwia, co ocenia się pozytywnie. Opisywane przez

studentów metody weryfikacji należy ocenić pozytywnie. Są one odpowiednie do poszczególnych kategorii efektów. Specyfika studiów artystycznych, w tym prowadzonych w ramach wizytowanego kierunku, umożliwia pełną weryfikację efektów kształcenia - w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Wynika to przede wszystkim z przyjętych form weryfikacji efektów kształcenia w postaci praktyk pedagogicznych w placówkach artystycznych, czynnego udziału w koncertach a przede wszystkim indywidualnych egzaminów praktycznych (m.in. z dyrygowania, fortepianu, improwizacji organowej z praktyką liturgiczną, śpiewu jazzowego), które odbywają się bezpośrednio przed komisją.

Zasady dyplomowania są ściśle określone i realizowane zgodnie z regulaminem studiów. Regulacje szczegółowe określa Rozdział X tego dokumentu w paragrafach od § 29 do § 37. Zakres egzaminu dyplomowego w ramach studiów I stopnia obejmuje następujące komponenty: wykonanie programu artystycznego w ramach koncertu w obecności komisji egzaminacyjnej, przeprowadzenie lekcji dyplomowej w obecności komisji, ustny egzamin dyplomowy z tematyki związanej z kierunkiem studiów. W ramach studiów II stopnia egzamin dyplomowy obejmuje: wykonanie programu artystycznego w ramach koncertu w obecności komisji egzaminacyjnej, pisemną pracę dyplomową o tematyce związanej z kierunkiem studiów, ustny egzamin dyplomowy z tematyki związanej z kierunkiem studiów. W podsumowaniu należy stwierdzić, iż wymagania są wystandaryzowane.

Na zakończenie semestru skreślanych jest kilka osób, co stanowi od 3% do 10% (w zależności od semestru) wszystkich studiujących. Skreślenia wynikają z następujących przyczyn: niezaliczenia semestru na I roku studiów w związku z brakiem możliwości kontynuowania nauki w toku warunkowym, niezaliczenia semestru na wyższym roku studiów w związku z brakiem warunku lub brakiem wszystkich obowiązujących zaliczeń, przypadków losowych, rezygnacji ze studiów spowodowanej decyzją o rozpoczęciu studiów na innym kierunku.

4) Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

W wizytowanej Uczelni nie prowadzi się monitoringu losów zawodowych absolwentów, który to obowiązek wynika z przepisów Ustawy prawo o szkolnictwie wyższym, co ocenia się negatywnie. Fakt ten Zespół Oceniający stwierdził na podstawie dokumentacji przedstawionej przez Uczelnię oraz po rozmowie z osobami odpowiedzialnymi za działalność Biura Karier, które **zostało utworzone Uchwałą Senatu Akademii Sztuki w Szczecinie nr 82/2013 z dnia 20.12.2013 roku. Główny Specjalista ds. Rozwoju Karier podczas rozmowy z Zespołem Oceniającym PKA wskazał, iż Uczelnia jest w trakcie projektowania narzędzi badawczych, które będą wykorzystane w przyszłości do przeprowadzania badania ankietowego wśród absolwentów.** Powyższa sytuacja wynika w pewnym stopniu z udziału Uczelni w tworzonego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego systemie monitoringu (ankiety online) dla absolwentów uczelni artystycznych, którego powstawanie doznaje wyraźnych opóźnień z niekorzyścią dla zaangażowanych uczelni. Wskazane działania uznać należy za wystarczające jedynie w podstawowym zakresie i stanowiące dobry początek tworzenia kompletnego systemu monitoringu. W opisanych przygotowaniach brakuje jednak udokumentowanych przebiegów i działań w kierunku zapewnienia sprawności przeprowadzania monitoringu, np. poprzez stworzenie narzędzi służących do prowadzenia badań ankietowych i ich ewaluacji, stworzenie serwisu internetowego poświęconego zagadnieniu badania losów zawodowych absolwentów, kwestii organizacji i gromadzenia danych

(uzyskanych w drodze badania) oraz procedur dalszego postępowania z wynikami ankiet w celu implementacji zdobytych za ich pośrednictwem informacji w proces kształcenia. Zaleca się niezwłoczne podjęcie działań zmierzających do przyspieszenia prac nad opracowaniem własnego systemu monitoringu losów zawodowych absolwentów.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Wnioski syntetyczne wynikające z analizy i oceny prac licencjackich i magisterskich:

1. Eksperci dokonali analizy i oceny 9 pisemnych prac dyplomowych zrealizowanych w ramach studiów stacjonarnych. Zgodnie z opinią Zespołu Oceniającego **poziom merytoryczny prac jest zróżnicowany**, w tym w dwóch przypadkach są to prace bardzo słabe (patrz Załącznik nr 4, poz. 3, 4) trzy są bardzo dobre (patrz, poz. 1, 5, 7).
2. W jednym przypadku oceny pracy (zarówno promotora jak i recenzenta) są zbyt wysokie w porównaniu do ich rzeczywistej wartości merytorycznej (patrz, poz. 8).
3. W trzech przypadkach prace pisane pod kierunkiem doktora habilitowanego zostały zrecenzowane przez nauczyciela akademickiego ze stopniem doktora (patrz, poz. 2, 6, 7) co zdaniem Zespołu Oceniającego należy uznać za złą praktykę.
4. W jednym przypadku stwierdzono, iż problematyka podejmowana w pracy nie jest zgodna z zakresem kształcenia w ramach kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*. Nieprawidłowość dotyczyła również doboru promotora, bowiem nie posiadał on doświadczenia w zakresie podejmowanej w pracy problematyki (patrz, poz. nr 3).
5. **Zaleca się bardziej staranny dobór promotorów i recenzentów.**

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

- 1) Zakładane przez Jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku.
- 2) Efekty kształcenia badanego kierunku zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne.
- 3) Badana Jednostka stosuje system oceny efektów kształcenia umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. Zaleca się bardziej staranny dobór promotorów i recenzentów do pisemnych prac dyplomowych.
- 4) Uczelnia w chwili obecnej nie prowadzi monitoringu losów zawodowych absolwentów. Zaleca się podjęcie natychmiastowych działań w tym zakresie.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

Wydział Edukacji Muzycznej Akademii Sztuki w Szczecinie prowadzi studia na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* w systemie dwustopniowym. Plany studiów i programy kształcenia zostały sporządzone oddzielnie dla kierunków i poziomów kształcenia, zatwierdzone przez Radę Wydziału po zasięgnięciu opinii organu Samorządu Studenckiego. Absolwenci studiów I st. uzyskują kwalifikacje do prowadzenia zajęć

dydaktycznych w zakresie szkolnej edukacji muzycznej (szkoła podstawowa), zajęć dydaktycznych w szkolnictwie muzycznym I st., zajęć umuzykalniających w przedszkolach, zespołów wokально-instrumentalnych i wokalnych w szkolnictwie muzycznym I stopnia i amatorskim ruchu muzycznym, działalności muzycznej w instytucjach kultury, kościołach oraz animacji kultury muzycznej w społeczeństwie. Absolwenci studiów II st. uzyskują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne kwalifikujące do prowadzenia zawodowych, amatorskich i szkolnych zespołów wokalnych, wokально-instrumentalnych, prowadzenia zajęć dydaktycznych w szkolnictwie ogólnokształcącym, działalności naukowej i dydaktycznej w szkołach wyższych i zakładach kształcenia nauczycieli prowadzących kierunek: *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* oraz animacji życia muzycznego w różnych środowiskach. Program studiów jest wielokierunkowy, pozwalający na przyswojenie bogatej wiedzy związanej z realizacją wyuczonego zawodu. Czas trwania, dobór treści kształcenia jak i formę zajęć dydaktycznych uzależnioną od wymagań konkretnego przedmiotu (wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne) oraz metody kształcenia - warunkujące osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia na danym poziomie – Zespół Oceniający uznał za właściwy i ocenił pozytywnie. Jest on również zgodny ze strukturą kwalifikacji absolwenta i spełnia wymagane standardy związane z kształceniem nauczycieli. Sekwencja przedmiotów określonych w planie i programie studiów na poszczególnych poziomach kwalifikacji jest prawidłowa i zapewnia ciągłość opanowywania założonych treści.

Przyjęta punktacja ECTS nie do końca jest zgodna z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie – przykładem jest przedmiot wychowanie fizyczne: 0 punktów (Rozporządzenie MNiSzW z dnia 5 października 2011 w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, par. 5, ust. 1, pkt 10, który obliguje do przypisania minimalnej liczby punktów ECTS dla tego przedmiotu).

Zastrzeżenia budzi przede wszystkim brak możliwości indywidualizacji procesu kształcenia z wykorzystaniem w tym celu katalogu przedmiotów obieralnych, co należy uznać za bardzo poważny błąd w zakresie organizacji kształcenia. Studenci wskazali podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, że przedmioty określone w programie studiów, jako możliwe do wyboru w rzeczywistości są im narzucane odgórnie. Środowisko studenckie wyraziło zainteresowanie posiadaniem realnych możliwości w tym zakresie, jako powód wskazując chęć poszerzania wiedzy o tematykę dostosowaną do indywidualnych potrzeb. Analiza Raportu samooceny Uczelni (patrz, s. 24) potwierdza, iż w ramach studiów I stopnia oferowane są tylko 3 przedmioty fakultatywne, za które student może uzyskać tylko 10 punktów ECTS. W ramach poszczególnych trzech specjalizacji, oferowanych studentom do wyboru – tzn. dyrygentura chóralna, muzyka kościelna, prowadzenie zespołów jazzowych – można uzyskać odpowiednio: 12, 11, 19 punktów ECTS. Łączna liczba punktów ECTS za przedmioty obieralne dla poszczególnych specjalizacji wynosi odpowiednio: 22, 21, 29, co stanowi zdecydowanie poniżej 30% (w odniesieniu do 180). Nie jest więc spełniony warunek - zgodnie z obowiązującymi unormowaniami prawnymi. W przypadku studiów II stopnia (patrz, Raport samooceny Uczelni, s. 25) łączna liczba punktów ECTS dla poszczególnych specjalizacji (wraz z bardzo skromną ofertą przedmiotów fakultatywnych) nie przekracza 20 ECTS, co również stanowi poniżej wymaganych 30% (w odniesieniu do 120). Zaleca się podjęcie działań zmierzających do uruchomienia katalogu przedmiotów obieralnych dla studentów wizytowanego kierunku.

Studenci wizytowanego kierunku są zobligowani do odbycia obowiązkowych praktyk pedagogicznych oraz praktyk dotyczących kształcenia w placówkach artystycznych

(studia I i II stopnia). Środowisko studenckie pozytywnie ocenia możliwość praktycznej nauki w wybranych instytucjach (szczególnie w Publicznej Szkole Podstawowej nr 61 i 55 oraz szkołach muzycznych I i II st. w Szczecinie). Niektóre bloki praktyk obowiązują wszystkich studentów i z tego powodu są wpisane w plan zajęć oraz realizowane są przez cały rok akademicki (praktyki pedagogiczne). Każdy semestr kończy się zaliczeniem. Ocenie dokonanej przez odpowiedzialnego pracownika naukowo-dydaktycznego podlega liczba odbytych przez studenta godzin praktyk, jakość samodzielnie prowadzonych zajęć w obecności wykładowcy oraz osiągnięcie zamierzonych efektów kształcenia. W placówkach ogólnokształcących realizowane są na studiach I stopnia wymiarze 150 godzin i zawierają: 30 godzin (1 i 2 semestr) – podczas których studenci poznają przedszkola jako placówki oświatowe, obserwują zajęcia umuzykalniające oraz warsztat metodyczny nauczyciela, uczą się tworzyć plan ramowy, konspekt oraz plan wynikowy, praktycznie wykorzystują wiedzę metodyczną zdobytą na zajęciach metodyki edukacji muzycznej; 60 godzin (3 i 4 semestr) – to możliwość zapoznania się ze szkołą podstawową i specyfiką nauczania zintegrowanego, samodzielne prowadzenie lekcji muzyki w klasach I-III szkoły podstawowej oraz systematycznych zajęć pozalekcyjnych w Kołach Muzycznych; 60 godzin (5 i 6 semestr) - zapoznanie z charakterystyką nauczania blokowego w klasach IV-VI szkoły podstawowej, praktyczne wykorzystanie wiedzy zdobytej na wykładach i ćwiczeniach, tworzenie planów i scenariuszy zajęć dla tego poziomu edukacji.

Praktyki, należące do wymienionej wyżej grupy przedmiotów fakultatywnych, dotyczą dodatkowych uprawnień w zakresie kształcenia w placówkach artystycznych (tzn. szkołach muzycznych) realizowane są dla specjalizacji: *dyrygentura chóralna* - w wymiarze 60 godzin poprzez obserwację i analizę pracy dyrygenta oraz aktywne uczestnictwo w próbach, dla przedmiotów kształcenie słuchu i audycje muzyczne przewidziano 90 godz. praktyk w PSM I st.

Obowiązkowe praktyki pedagogiczne na studiach II stopnia odbywają się w gimnazjum w wymiarze 30 godz. lekcji muzyki i zajęć artystycznych. Ich celem jest zapoznanie się ze specyfiką placówki, w której praktyka jest odbywana: poznanie jej zadań, sposobu funkcjonowania, organizację pracy, dokumentację. Obowiązkowe praktyki w liceum w wymiarze 30 godz. – dotyczą przedmiotu *wiedza o kulturze*. Praktyki z przedmiotów kształcenie słuchu i zasad muzyki (należących do wspomnianej wyżej grupy przedmiotów fakultatywnych) realizowane są w OSM II st. w wymiarze 120 godz. Dla tych studentów, którzy obrali za specjalizację dyrygenturę orkiestr dętych – obowiązuje 60 godzin praktyk w Orkiestrze Wojskowej.

Program i wymiar praktyk studenckich, termin ich realizacji oraz dobór miejsc, w których się odbywają zdaniem Zespołu Oceniającego jest spójny z celami i efektami kształcenia określonymi dla tych praktyk. Zastrzeżenia budzi jedynie fakt braku dokumentu, stanowiącego potwierdzenie zdobywanych umiejętności przez studentów. Zaleca się wprowadzenie dzienniczka praktyk, w celu udokumentowania czynności wykonywanych przez studentów oraz osiągniętych w ten sposób efektów kształcenia. Organizacja procesu kształcenia realizowanego w ramach poszczególnych form przewidzianych dla wizytowanego kierunku, poziomu i profilu studiów zapewnia osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

Studenci kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia poprzez funkcjonowanie indywidualnego toku studiów. ITS jest kierowany do studentów wybitnie uzdolnionych, którzy uzyskali średnią ocen co najmniej 4.5 oraz odznaczających się wybitnymi osiągnięciami artystyczno-naukowymi. Możliwość skorzystania z ITS mają również studenci (zgodnie z paragrafem 9 Regulaminu Studiów), którzy przygotowują się do udziału

w międzynarodowych konkursach, wystawach lub aktywnie działają w organach koleżeńskich Akademii. Mogą studiować w takim trybie również osoby samotnie wychowujące dzieci, działające na zasadach wolontariatu na rzecz organizacji pożytku publicznego, osób niepełnosprawnych a także studiuje na więcej niż jednym kierunku studiów. W celu niesienia bezpośredniej pomocy, skutecznym rozwiązywaniu problemów osób niepełnosprawnych z dniem 15 stycznia 2014 roku Zarządzeniem Rektora AS nr 8/2014 z dn. 15.01.2014 r. powołano Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Uczelnia planując remonty oraz modernizację poszczególnych budynków uwzględnia dostosowanie ich do potrzeb osób niepełnosprawnych takimi usprawnieniami jak wyrównywanie poziomów płaszczyzn tak, aby osoby niepełnosprawne mogły bezproblemowo dotrzeć do każdego miejsca, windy oraz toalety. Dodatkowo posiadany sprzęt komputerowy wyposażony jest w oprogramowanie dedykowane osobom niedowidzącym. Studenci Akademii Sztuki w Szczecinie posiadający aktualne orzeczenie właściwego organu o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne) otrzymują świadczenie pomocy materialnej w postaci stypendium socjalnego dla osób niepełnosprawnych, którego wysokość uzależniona jest od orzeczonego stopnia niepełnosprawności.

2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Metody, środki i materiały dydaktyczne stosowane w nauczaniu studentów są indywidualnie określone i wynikają ze specyfiki nauczanych przedmiotów. Znaczna część zajęć dydaktycznych opiera się na indywidualnej pracy studentów. Nauczanie gry na instrumentach, emisja głosu, dyrygowanie, czytanie partytur to indywidualne warsztaty pracy nauczyciela i studenta. Podczas tych warsztatów pokaz i demonstracja prowadzącego przy aktywnej samokontroli studenta są czynnikami decydującymi o powodzeniu dydaktycznym. Przedmioty kształcące określone umiejętności muzyczne nauczane w kilku i kilkunasto osobowych grupach, takie jak: kształcenie słuchu, harmonia, kontrapunkt, analiza dzieła muzycznego, prowadzone są przede wszystkim metodami aktywnymi – problemowo-poszukującymi, ekspresyjnymi, praktycznymi i analitycznymi. Podstawowymi metodami dydaktycznymi teoretycznych zajęć grupowych są metody słowne: wykład, dyskusja, praca z tekstem. Stosowanie tych wszystkich form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia przy prawidłowo założonym czasie oraz właściwym doborze treści kształcenia w badanej Jednostce, prawidłowej sekwencji przedmiotów i modułów określonych w planie i programie studiów, gwarantuje zdaniem Zespołu Oceniającego osiągnięcie efektów kształcenia określonych dla każdego przedmiotu/modułu, danego poziomu kwalifikacji. Studenci pozytywnie ocenili dobór form zajęć dydaktycznych oraz metod kształcenia do osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych przedmiotach.

W związku z powyższym, zdaniem Zespołu Oceniającego zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy oraz metody dydaktyczne w badanej jednostce tworzą spójną całość.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Realizowany program studiów umożliwia osiągnięcie każdego z określonych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Zaleca się wprowadzenie rzeczywistej oferty przedmiotów do wyboru – stanowiącą min. 30% łącznej liczby punktów ECTS – zgodnie z obowiązującymi unormowaniami prawnymi. Zaleca się wprowadzenie

dzienniczka praktyk, w celu udokumentowania czynności wykonywanych przez studentów oraz osiąganych w ten sposób efektów kształcenia. Wskazane wyżej uchybienia dotyczą organizacji kształcenia.

2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy oraz metody dydaktyczne w badanej Jednostce tworzą spójną całość.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów.

1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy		Dodatkowe miejsce pracy	
		Prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku	Stanowiący minimum kadrowe na ocenianym kierunku	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	5	4	4	-	1
Doktor habilitowany	4	2	2	2	-
Doktor	16	15	12	1	-
Pozostali	19	17	0	-	2
Razem	44	38	20	3	3

Na Wydziale Edukacji Muzycznej zatrudnionych jest 41 nauczycieli akademickich w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym 4 profesorów tytułarnych, 4 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub kwalifikacjami II stopnia, 16 ze stopniem naukowym doktora lub kwalifikacjami I stopnia oraz 19 magistrów. W niepełnym wymiarze czasu pracy zatrudnionych jest 3 pracowników w tym: 1 z tytułem profesora i 2 magistrów. Na podstawie umów o świadczenie usług zatrudnionych jest 25 pracowników w tym: 1z tytułem profesora, 1 ze stopniem doktora habilitowanego, 3 ze stopniem doktora i 20 magistrów.

Struktura kwalifikacji kadry dydaktycznej przedstawia się następująco:

- na studiach I stopnia zajęcia dydaktyczne prowadzi 59 nauczycieli akademickich w tym: 54 reprezentujących obszar sztuk muzycznych, z czego 9 reprezentuje dyrygenturę, 1 – instrumentalistykę, 5 – kompozycję i teorię muzyki, 3 – wokalistykę, a 5 nauczycieli akademickich reprezentuje obszar nauk humanistycznych i społecznych z czego: 1 reprezentuje psychologię, 1 – pedagogikę, 2 – nauki o sztuce;

- na studiach II stopnia zajęcia dydaktyczne prowadzi 46 nauczycieli akademickich w tym: 39 reprezentujących obszar sztuki, z czego 8 reprezentuje dyrygenturę, 1 – instrumentalistykę, 1 – kompozycję i teorię muzyki, 2 - wokalistykę, a 5 nauczycieli

akademickich reprezentuje obszar nauk humanistycznych i społecznych z czego 1 reprezentuje pedagogikę, 1 – literaturoznawstwo, 2 – nauki o sztuce, 1 – historię.

Jak wynika z powyższych zestawień liczba pracowników naukowo dydaktycznych oraz struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów kształcenia a także realizację programu nauczania.

- **Załącznik nr 5 - Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe**

- 2) Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów.

Po dokonanej analizie pod względem formalnym akt osób, które wchodzi w skład minimum kadrowego na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*, należy uznać, iż zostały spełnione warunki określone w § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.) – *minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia dla kierunku studiów w obszarze sztuki stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, § 15 ust. 3 – minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na kierunkach studiów w ramach obszaru sztuki stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora., § 13 ust. 1* powyższego rozporządzenia (*do minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów*) oraz § 13 ust. 3 (*nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra*).

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). Kwalifikacje naukowe nauczycieli akademickich potwierdzają odpowiednie dokumenty zawarte w ich teczkach osobowych. Deklarowane doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji – świadectwach pracy.

Do minimum kadrowego, spośród zgłoszonych osób w raporcie, zaliczono: 4 osoby z tytułem profesora sztuk muzycznych, 4 osoby ze stopniem doktora habilitowanego sztuki muzycznej lub posiadających kwalifikacje II stopnia, 12 osób ze stopniem doktora sztuki muzycznej lub posiadających kwalifikacje I stopnia (zgodnie z par. 12, ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, Dz. U. z 2014 r. poz. 131).

Do minimum kadrowego nie zaliczono: 3 osób ze stopniem doktora (patrz Załącznik nr 5, punkt 9, 11 oraz 22), Osoby te posiadają dorobek w obszarze nauk społecznych lub humanistycznych, który nie odpowiada obszarowi kształcenia wskazanemu dla kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*.

Na podstawie dokonanej analizy zatrudnienia w latach 2010-2013 można stwierdzić, że minimum kadrowe jest stabilne. W roku 2012 powiększono minimum kadrowe o 3 osoby ze stopniem doktora habilitowanego lub kwalifikacjami II stopnia oraz 1 osobę ze stopniem doktora. W roku 2013 zwiększono minimum kadrowe o 1 osobę ze stopniem doktora.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku (na 94 studentów przypada 20 nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół Oceniający do minimum kadrowego) **spełnia** wymagania § 17 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauk i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445) i wynosi **1:4,7** przy obowiązującym na wizytowanym kierunku nie mniejszym niż 1:25. Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych oraz struktura ich kwalifikacji umożliwia osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji programu nauczania.

Na ocenianym kierunku profesorowie stanowią 11,36% ogółu kadry dydaktycznej, osoby posiadające stopień doktora habilitowanego lub kwalifikacje II stopnia – 9,09%, osoby posiadające stopień doktora lub kwalifikacje I stopnia – 36,36%, pozostali – 43,18%. Wyraźny trzon ogółu kadry stanowią osoby posiadające stopień doktora lub kwalifikacje I stopnia oraz pozostali nauczyciele akademicki (79,54%). Przedstawione dane jednoznacznie wskazują, iż Wydział Edukacji jest jednostką wiążącą plany i nadzieje z rozwojem własnej kadry naukowo-dydaktycznej. Kryteria doboru oraz weryfikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku należy uznać za właściwe. Obsada zajęć z poszczególnych przedmiotów jest zgodna z obszarem wiedzy, w tym z dyscyplinami artystycznymi reprezentowanymi przez poszczególnych nauczycieli akademickich. Kwalifikacje dydaktyczne kadry a także dorobek naukowy są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.

- 3) Jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników Jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2010	(1)		
2011	3 (2)		3 (2)
2012	(4)	(1)	
2013	(1)	2 (1)	
Razem	9 (8)	3 (2)	3 (2)

Wydział Edukacji Muzycznej Akademii Sztuki w Szczecinie powstał w 2010 r. na mocy ustawy z dn. 29.04.2010 r. w wyniku połączenia Wydziału Edukacji Muzycznej szczecińskiej filii Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu oraz Katedry Edukacji Artystycznej Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego. Nowo utworzona w ten sposób Jednostka przejęła większość dotychczasowych pracowników naukowo-

dydaktycznych pracujących na Wydziałach zlikwidowanych. Dostrzegalny jest systematyczny rozwój naukowy kadry Wydziału Edukacji Muzycznej. Prowadzona polityka kadrowa dąży do uzyskania przez ocenianą Jednostkę uprawnień do nadawania stopnia doktora sztuki muzycznej w dyscyplinie *dyrygentura*. Kadra naukowo-dydaktyczna Wydziału jest wspierana w rozwoju poprzez finansowanie z budżetu Uczelni przewodów doktorskich, postępowań o nadanie stopnia doktora habilitowanego i postępowań o nadanie tytułu profesora realizowanych w innych uczelniach. Należy odnotować fakt, iż 88% uzyskanych stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego, a także tytułu naukowego profesora jest udziałem osób związanych z ocenianym kierunkiem.

Szczególne znaczenie dla rozwoju kadry i jej stabilności ma pozyskiwanie młodych pracowników naukowo-dydaktycznych z pośród najlepszych absolwentów prowadzonego kierunku studiów. Ogłoszone przez JM Rektora konkursy rozstrzygnięte zostały pozytywnie w stosunku do tych osób, które przedstawiły znaczący ilościowo i wartościowy merytorycznie dorobek artystyczny. W ten sposób zatrudniono znakomitych dyrygentów czy wokalistów. Należy zaznaczyć, iż duża grupa pracowników legitymuje się ukończeniem drugiego kierunku studiów lub dyplomami studiów podyplomowych. Zatrudnianie nowych pracowników odbywa się w sposób starannie zaplanowany pod względem wykorzystania ich kompetencji i przydatności dydaktycznej w kontekście aktualnych potrzeb ocenianej Jednostki i dalszego jej rozwoju. Działania Władz Wydziału i Uczelni w zakresie pozyskiwania wysoko wykwalifikowanej kadry naukowo-dydaktycznej przyczyniły się do zdecydowanego obniżenia wieku kadry i potwierdzają zgłoszone podczas wizytacji plany uzyskania uprawnień do nadawania stopni doktora w zakresie dyrygentury. W roku 2013 Uczelnia po raz pierwszy przystąpiła do kompleksowej oceny działalności w oparciu o szczegółowe parametry i kryteria tzw. parametryzacji. W jej wyniku Wydział Edukacji Muzycznej otrzymał Kategorię B. W związku z tym możliwe stało się złożenie wniosku o przyznanie środków finansowych przeznaczanych na *badania statutowe „potencjał badawczy”*, *badania statutowe „młodzi naukowcy”*, a także *badania własne w ramach konkursu wydziałowego na rok 2014*. Złożono 11 propozycji projektów oraz zadań badawczych i artystycznych. Lista publikacji oraz wykonywanych koncertów świadczy o coraz większej aktywności nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale Edukacji Muzycznej.

Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry tworzącej minimum kadrowe oraz pozostałych nauczycieli akademickich są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.

Zastrzeżenia budzi zbyt mała wymiana z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

- **Załącznik nr 6 - Informacja o hospитowanych zajęciach i ich ocena;**

Wnioski syntetyczne wynikające z hospitacji zajęć:

Ocena dziewięciu hospитowanych zajęć, dokonana przez ekspertów Zespołu Oceniającego, jest zróżnicowana; niemniej jednak w większości (6 na 9 hospitacji) - pozytywna, natomiast w dwóch przypadkach jest jednoznacznie negatywna.

Opinie reprezentowane przez nauczycieli akademickich podczas spotkania z Zespołem Oceniającym

Nauczyciele akademicy bardzo dobrze ocenili współpracę z Władzami Wydziału Edukacji Muzycznej; wyrazili jednocześnie własne, bardzo pozytywne opinie odnoszące się do wysokiego poziomu kształcenia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej w Szczecinie. Poinformowali również, iż zapoznają się z wynikami okresowej

oceny kadry a także czynnie uczestniczą w zebraniach, na których dyskutuje się o programach kształcenia i jakości kształcenia. Nauczyciele akademicki potwierdzili, iż zarówno Władze Wydziału jak i Uczelni mobilizują do awansu w ramach przewodów doktorskich i habilitacyjnych i jednocześnie pokrywają koszty postępowań. Nie było natomiast jednoznacznych opinii co do pomocy merytorycznej. Jeden z asystentów stwierdził, iż nie ma swojego opiekuna naukowego oraz sprecyzowanego planu związanego z przygotowaniami do przyszłego przewodu doktorskiego. Z kolei inna osoba przyznała, iż młodzi pracownicy zawsze mogą liczyć na pomoc merytoryczną Dziekana Wydziału. Kategoria B, jaką otrzymał Wydział stwarza szansę na pomoc w zakresie finansowania publikacji. Nauczyciele akademicki nie zgłosili zasadniczych krytycznych uwag pod adresem Biblioteki, niemniej wskazali na brak środków na prenumeratę czasopism. Dobrze ocenili również stan instrumentarium, przyznając jednocześnie iż w okresie remontu pojawiają się trudności z dostępem do niektórych instrumentów. Kontakty międzynarodowe Wydziału opierają się przede wszystkim na indywidualnych formach wymiany w zakresie działalności naukowo-artystycznej. Ostatecznie nauczyciele akademicki przyznali, iż warto zintensyfikować działania w tym zakresie, podpisując kolejne umowy z innymi ośrodkami. Szczególne położenie geograficzne Akademii Sztuki sprzyja nawiązywaniu nowych kontaktów.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Liczba pracowników naukowo dydaktycznych oraz struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów kształcenia a także realizację programu nauczania.

2) Kwalifikacje dydaktyczne kadry a także dorobek naukowy są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Ocena zajęć, dokonana przez ekspertów Zespołu Oceniającego, jest w większości przypadków pozytywna (6 na 9 hospitacji). Ocena jednoznacznie negatywna dotyczy dwóch zajęć.

3) Jednostka prowadzi właściwą politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego. Zaleca się poszerzenie wymiany z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych.

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych.

Pedagodzy i studenci ocenianego kierunku korzystają z 43 sal zlokalizowanych w czterech budynkach: Pałac pod Globusem przy pl. Orła Białego 1, budynek przy ul. Grodzkiej 50, sąsiadujący z nim budynek przy ul. Kuśnierskiej 14a oraz budynek przy ul. Kolumba 61. W Pałacu pod Globusem mieści się także Rektorat i pozostała część administracji Uczelni. Budynek ten jest w chwili obecnej remontowany co utrudnia prowadzenie dydaktyki. Pedagodzy i studenci kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* mają do dyspozycji 31 sal dydaktycznych o łącznej powierzchni 1436,2 m² oraz 12 innych pomieszczeń (pomieszczenia administracji Wydziału, pokoje nauczycielskie, magazyny itp.) o łącznej powierzchni 194,3 m². Sale dydaktyczne wyposażone są w fortepiany – 17 sztuk i pianina - 39 sztuk firmy Yamaha zakupione w 2010 roku. Wydział posiada również 8 trąbek, 6 gitar, 4 saksofony, zestaw instrumentów perkusyjnych oraz organy elektroniczne. W salach

do zajęć teoretycznych znajdują się nowe krzesła i stoły, tablice, pomoce multimedialne (3 projektory multimedialne oraz komputery). Większość sal dydaktycznych jest właściwie wytlumiona i przygotowana do zajęć. Pracownicy naukowo-dydaktyczni podczas spotkania z Zespołem Oceniającym wskazywali na niewystarczającą opiekę nad instrumentami klawiszowymi (zbyt rzadkie strojenie i korekta instrumentów) co w krótkim czasie może skutkować degradacją tych instrumentów. Wskazane jest zintensyfikowanie działań korektorów i stroicieli dla utrzymania potencjału dydaktycznego ocenianego kierunku.

W ramach prowadzonego remontu budynek główny zlokalizowany przy pl. Orła Białego 1 jest obecnie przystosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych (podjazdy, windy, sanitariaty). Według opinii studentów baza lokalowa i posiadane przez Wydział instrumentarium są wystarczające do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Istotne jest również dostosowanie wielkości sal dydaktycznych do liczby studentów na poszczególnych zajęciach. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wskazali, iż problemem jest jednak brak dużej sali koncertowej, w której mogliby realizować inicjatywy naukowo-artystyczne. Środowisko studenckie pozytywnie oceniło infrastrukturę instytucji, w których odbywają się praktyki studenckie.

W Akademii Sztuki w Szczecinie funkcjonuje multimedialny system biblioteczo-informacyjny (Mediateka) zawierający tradycyjny księgozbiór wzbogacony o druki muzyczne oraz multimedia m.in. filmy DVD, płyty muzyczne, książki w wersji elektronicznej, pliki muzyczne. Studenci mają możliwość za pośrednictwem Mediateki korzystania m.in. z 20 stanowisk komputerowych, przeglądania baz anglojęzycznych, muzycznych, jak również związanych ze sztukami wizualnymi.

W zasobach Mediateki znajduje się:

- 6021 książek w tym ok. 4 000 pozycji książkowych dotyczących sztuk muzycznych (duży zbiór opracowań i podręczników z zakresu historii muzyki, nauki o muzyce, kształcenia słuchu, zasad muzyki, harmonii, emisji głosu, pedagogiki muzycznej, metodyki edukacji muzycznej i psychologii muzyki);
- 1609 czasopism (w woluminach);
- 10 323 pozycji zbiorów specjalnych, w tym: 2 088 dokumentów audiowizualnych 8 480, druków muzycznych i 25 książek elektronicznych.

Mediateka oferuje także swoim użytkownikom licencjonowany dostęp do baz muzycznych:

- Oxford Music Online - w skład którego wchodzi Encyclopedia of Popular Music, The Oxford Dictionary of Music, The Oxford Companion to Music oraz Grove Music Online zawierający "The New Grove Dictionary of Music and Musicians" z 2001, "The New Grove Dictionary of Opera" z 1992 roku i II wydanie "The New Grove Dictionary of Jazz" z 2002 roku, a także ich aktualizacje i uzupełnienia.

- DRAM – który daje dostęp do nagrań w jakości dźwiękowej CD (192kbps Mp4), kompletnych oryginalnych wkładek i esejów z niezależnych studio nagrań i archiwum dźwiękowych. Jest poświęcony muzyce od folkowej do operowej, od rdzennej amerykańskiej do jazzu, od muzyki XIX-wiecznej do wczesnego rocka, poprzez muzykę teatralną, współczesną, elektroniczną i in. Ponad 3700 albumów z 30 różnych niezależnych studio i archiwum jest obecnie dostępne, a nowe pozycje są nieustannie dodawane.

Mediateka oferuje także swoim użytkownikom dostęp do zasobów na licencji otwartej baz: Zachodniopomorskiej Biblioteki Cyfrowej Pomerania, Muzeum Dźwięku, Trubadur, Cyfrowej Biblioteki Polskiej Piosenki, itp. Podczas spotkania z Zespołem oceniającym studenci pozytywnie ocenili system biblioteczo-informacyjny Mediateka.

Opisane wyżej poszczególne elementy infrastruktury dydaktycznej i naukowej w pełni uwzględniają specyfikę wizytowanego kierunku a także gwarantują osiągnięcie zadeklarowanych efektów kształcenia.

Zarządzeniem Rektora AS nr 8/2014 z dn. 15.01.2014r. powołano Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych, który wspomaga studentów w osiąganiu zakładanych efektów kształcenia. Infrastruktura wykorzystywana na wizytowanym kierunku nie jest w pełni przystosowana dla osób niepełnosprawnych. Istnieją bariery architektoniczne, które uniemożliwiają poruszanie się osób z dysfunkcją ruchu. Zaleca się przystosowanie w pełni infrastruktury dla studentów niepełnosprawnych.

Praktyki pedagogiczne na studiach I stopnia prowadzone są w podstawowych szkołach ogólnokształcących natomiast na studiach II stopnia odbywają się w gimnazjach, liceach ogólnokształcących oraz szkołach muzycznych I i II stopnia. Ponadto prowadzone są praktyki chóralskie i dyrygenckie w instytucjach artystycznych Szczecina. Dobór miejsc praktyk pedagogicznych i artystycznych należy ocenić pozytywnie. Baza lokalowa instytucji, w których prowadzone są praktyki jest należycie przygotowana i spełnia standardy konieczne do prowadzenia działalności artystycznej i pedagogicznej.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Wydział Edukacji Muzycznej dysponuje bazą dydaktyczną - w postaci sal dydaktycznych oraz niezbędnym instrumentarium - dostosowaną do trybu i metod nauczania poszczególnych przedmiotów. Liczba i powierzchnia sal wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeniowych zapewnia optymalne warunki kształcenia studentów.

Zaleca się dostosowanie budynku Wydziału do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także częściowo uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych, biorąc pod uwagę budynek główny.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów.

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Akademia Sztuki w Szczecinie powstała w 2010 roku i jako jednostka nowa nie otrzymywała do tej pory dotacji na badania statutowe. Przy realizacji projektów naukowo-artystycznych korzystała ze środków pozyskanych z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, Wydziału Kultury Urzędu Miasta Szczecin i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a także środków własnych Uczelni. Nauczyciele akademicy prowadzili działalność naukową i artystyczną najczęściej poza Uczelnią. Głównymi kierunkami badawczymi Wydziału Edukacji Muzycznej są: edukacja i pedagogika muzyczna, muzyka religijna, muzyka dawna, muzyka współczesna, chóralsztwa, dyrygentura i kompozycja współczesna.

W okresie minionych czterech lat na Wydziale Edukacji Muzycznej zorganizowano 14 sesji, seminariów i koncertów. Były to:

- Ogólnopolska Konferencja „Correspondance des Arts”, połączona z wykonaniem opery W. A. Mozarta *Bastien i Bastienne* (6 – 7. X. 2011);
- Dwie Konferencje z cyklu Fokus on: Marek Jasiński (XII.2011, I.2012);
- Konferencja z cyklu Fokus on: Carl Lewy – projekt muzyczny – naukowy zogniskowany wokół postaci kompozytora Carla Lewego – 2012;
- Sympozjum naukowe: „Muzyka naszych czasów” Szczecin (9 - 10. V. 2012);

- Krajowa Konferencja Dziekanów Wydziałów Edukacji Muzycznych: „Reforma szkolnictwa muzycznego I stopnia” Międzyzdroje (8 – 10. XI. 2012);
- Projekt artystyczny: Prawykonanie dzieła wokalnie – instrumentalnego *Te Deum* Janusza Stalmierskiego (7. 01. 2012);
- Projekt artystyczny: VIII Międzynarodowy Festiwal Chóralny w Szczecinie (25 – 27. 05. 2012);
- IV i V Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Music Baltic” w Międzyzdrojach (20 – 22. 05. 2011, 18 – 20. 05. 2012);
- cykl Koncertów Adwentowych (listopad 2010, grudzień 2011, grudzień 2012);
- Koncert „Listen to China” w Berlinie - Niemcy (18. XII. 2012)

Rezultatem prac badawczych są publikacje naukowe (druki zwarte, artykuły opublikowane w pracach zbiorowych, recenzowanych czasopismach oraz zeszytach naukowych). Wyniki badań prezentowane są również w formie wystąpień na międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych. W przypadku działań związanych z wykonawstwem muzycznym, kompozycją i aranżacją formami prezentacji efektów badawczych są koncerty oraz wydane płyty CD.

Wykaz publikacji, koncertów, wykonań i nagrań płytowych (od 2010) roku nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale Edukacji Muzycznej zawiera:

- publikacje w czasopiśmie znajdującym się w bazie ERIH – 2
- publikacje w czasopismach krajowych – 6
- monografie w języku ukraińskim – 1
- rozdziały w monografiach w języku angielskim – 2
- rozdziały w monografiach w języku polskim – 16
- wystąpienia i referaty na konferencjach – 16
- płyty CD – 8
- kompozycje na dużą obsadę wykonawczą – 36
- kompozycje na mniejszą obsadę wykonawczą – 34
- prawykonania zagraniczne – 1
- prawykonania krajowe – 13
- recitale krajowe – 226
- recitale zagraniczne – 41
- udział w koncercie kameralnym w Polsce – 196
- udział w koncercie kameralnym za granicą – 51

W roku 2014 w wyniku przeprowadzonej parametryzacji Wydział Edukacji Muzycznej otrzymał kategorię B co skutkuje przydziałem środków finansowych na *badania statutowe „potencjał badawczy”*, *badania statutowe „młodzi naukowcy”*, a także *badania własne*.

W jednostce przewidziano realizację następujących tematów badawczych:

1. Szkolnictwo muzyczne I st. w kontekście zmian współczesnej kultury.
2. Dzieła muzyki chóralnej a cappella w teorii oraz interpretacji uznanych dyrygentów i ich zespołów.
3. Współczesna muzyka chóralna w wybranych krajach Europy.
4. Amatorski ruch artystyczny na Pomorzu Zachodnim na tle przemian społeczno-ekonomiczno-kulturowych.
5. Kultura muzyczna w Szczecinie w latach 1884-2014 w świetle relacji prasowych.
6. Działalność kompozytorów związanych ze Szczecinem na przestrzeni XIX – XXI w.
7. Solowa muzyka wokalna od romantyzmu po czasy dzisiejsze w twórczości kompozytorów szczecińskich.
8. Literatura wokalna i metodyczna do kształcenia studentów na wydziale edukacji muzycznej - jej wybór, stan i dostępność.
9. Twórczość blogowa nastolatków.

10. Środki wykonawcze w wybranych utworach wokalnych George'a Gershwina w aspekcie wokalistyki jazzowej.

11. Autorskie techniki improwizacji wokalne na podstawie płyty: "Baba gada".

Realizowane przedsięwzięcia wpływają dodatnio na proces kształcenia, poprzez umożliwianie studentom bezpośredniego kontaktu z autorytetami świata kultury i nauki, aktywne uczestnictwo w wydarzeniach muzycznych w kraju i za granicą (np. występy chóru) oraz wspomagają ich rozwój muzyczny, artystyczny i osobisty.

W ramach opieki naukowej studenci wizytowanego kierunku mają możliwość uczestnictwa w 2 Studenckich Kołach Naukowych (SKN) funkcjonujących na Wydziale Edukacji Muzycznej. Studenci pozytywnie ocenili działalność kół naukowych. Istotna jest możliwość organizacji i uczestnictwa studentów w konferencjach organizowanych przez Akademię Sztuki w Szczecinie. Pozytywnie należy ocenić organizację wykładów i warsztatów naukowych dla studentów wizytowanego kierunku. Opiekunowie SKN wskazali, iż Uczelnia nie posiada środków finansowych na wsparcie badań i aktywności naukowych studentów. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wskazali, iż są zainteresowani udziałem w pracach naukowych. Zaleca się umożliwienie studentom bardziej aktywnego uczestnictwa w projektach i badaniach naukowych poprzez wsparcie finansowe, szczególnie w sytuacji funkcjonowania studiów II stopnia na wizytowanym kierunku.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Pomimo braku środków finansowych na prowadzenie badań rezultaty działalności naukowo-artystycznej pracowników ocenianej Jednostki należy ocenić znacząco.

W ramach wizytowanego kierunku studenci mają możliwość uczestnictwa w Studenckich Kołach Naukowych. Zaleca się umożliwienie studentom bardziej aktywnego uczestnictwa w projektach i badaniach naukowych poprzez wsparcie finansowe, szczególnie w sytuacji funkcjonowania studiów II stopnia na wizytowanym kierunku.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię.

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów,

Uchwała nr 26/2013 Senatu Akademii Sztuki w Szczecinie z dnia 8 maja 2013 roku określa warunki i tryb rekrutacji na I rok studiów I i II stopnia kształcenia. Zasady rekrutacji na kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej są przejrzyste i powszechnie dostępne na stronie Internetowej Uczelni. Warunkiem dopuszczenia do postępowania kwalifikacyjnego jest rejestracja elektroniczna i złożenie w terminie kompletu dokumentów. Postępowanie kwalifikacyjne obejmuje konkurs świadectw dojrzałości oraz zaliczenie egzaminów wstępnych. W celu wykazania uzdolnień artystycznych i stopnia przygotowania do podjęcia studiów wyższych, egzaminy mają charakter konkursowy. Sprawdzian wiedzy i umiejętności kandydatów na studia I st. - kierunek *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* obejmuje: dyrygowanie – 2 pieśni o różnym charakterze z zakresu literatury szkolnej; śpiew – 2 pieśni o różnym charakterze, w tym jedna z akompaniamentem; egzamin ustny z kształcenia słuchu; egzamin z wybranego instrumentu głównego; przesłuchanie z gry na fortepianie dla kandydatów zdających egzamin z innego instrumentu; egzamin z wybranego instrumentu (dla kandydatów na specjalizację *prowadzenie zespołów jazzowych i muzyki rozrywkowej z wokalistyką jazzową*).

Punktacja z każdej prezentacji wynosi od 0 do 25, czyli razem można otrzymać od 0 do 100 punktów – co stanowi 95% ostatecznego wyniku egzaminów wstępnych (5% to osiągnięcia maturalne). Warunkiem pozytywnego wyniku egzaminu wstępnego jest uzyskanie min. 18 pkt. z egzaminu z dyrygowania, oraz min. 11 pkt. z innych przedmiotów.

Egzamin wstępny dla kandydatów na studia II stopnia obejmuje:

1) specjalizacja - *dyrygentura chóralna*:

- dyrygowanie – utwory a cappella i wokalnie-instrumentalne
- śpiew – 2 pieśni o różnym charakterze

2) specjalizacja: *dyrygentura orkiestr dętych*:

- dyrygowanie – utwory a cappella i wokalnie-instrumentalne
- egzamin z wybranego instrumentu dętego

3) specjalizacja: *edukacja muzyczna*

- śpiew – 2 pieśni o różnym charakterze
- metodyka edukacji muzycznej

4) specjalizacja: *muzyka kościelna*

- śpiew – 2 pieśni o różnym charakterze
- egzamin z gry na organach

Punktacja z każdej prezentacji wynosi od 0 do 25 punktów, czyli razem można otrzymać od 0 do 50 punktów. Sumaryczną liczbę mnoży się przez 2 i zaokrągla do pełnych jedności. Warunkiem pozytywnego wyniku egzaminu wstępnego jest uzyskanie min 11 punktów z każdego przedmiotu.

W opinii Zespołu Oceniającego zasady rekrutacji umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Nie stwierdzono zasad dyskryminujących określonej grupy kandydatów. Liczba rekrutowanych studentów jest ściśle związana z potencjałem dydaktycznym Jednostki i jakością kształcenia. Studenci pozytywnie ocenili procedury rekrutacyjne. Według ich opinii Uczelnia dokonuje odpowiedniego wyboru kandydatów na kierunek *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*.

2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen.

Zasady oceniania studentów Akademii Sztuki w Szczecinie są przejrzyste dla środowiska studenckiego i znane od początku trwania zajęć dydaktycznych. Są one konsekwentnie egzekwowane przez wykładowców. Na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu studenci są informowani na temat zakresu materiału omawianego na zajęciach, charakterystyki przedmiotu, obowiązującej literatury oraz sposobu zaliczenia zajęć dydaktycznych. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wskazali, iż mają odpowiedni dostęp do prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych. Są również poinformowani o możliwości ich poprawy. Według opinii studentów system jest przejrzysty, a formułowane oceny dotyczące weryfikacji procesu uczenia się są w ich odczuciu obiektywne.

Zdaniem Zespołu Oceniającego wymagania stawiane na egzaminach i zaliczeniach w pełni pokrywają się z informacjami przekazywanymi przez wykładowców podczas pierwszych zajęć odnoszącymi się do sposobu zaliczeń i zakresu materiału. System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, a wymagania w nim określone są wystandaryzowane.

- 3) Struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów.

Akademia Sztuki w Szczecinie prowadzi wymiany międzynarodowe skierowane do środowiska studenckiego w ramach programu LLP Erasmus. Uczelnia podpisała 10 umów partnerskich dla wszystkich studentów AS, w tym 2 umowy dla studentów wizytowanego kierunku. Zastrzeżenia budzi fakt braku chętnych studentów do udziału w wymianie międzynarodowej. Do chwili obecnej tylko 1 student uczestniczył w omawianym programie. Studenci podczas rozmowy z Zespołem Oceniającym PKA nie potrafili podać powodu braku zainteresowania wskazaną wymianą. Według ich opinii organizacja procesu kształcenia umożliwia udział społeczności studenckiej w wymianach międzynarodowych. Pozytywnie należy ocenić odpowiedni dostęp środowiska studenckiego do informacji o programie międzynarodowym.

Uczelnia nie oferuje swoim studentom możliwość uczestnictwa w wymianie krajowej np. z programu MOST. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wizytowanego kierunku wskazali, iż są zainteresowani podjęciem studiów poza macierzystą Uczelnią. Władze Uczelni planują nawiązanie współpracy z innymi ośrodkami akademickimi w kraju. Zaleca się uruchomienie programów mobilności studentów w celu zapewnienia społeczności studenckiej możliwości dodatkowego rozwoju i wymiany doświadczeń ze studentami pokrewnych jednostek w kraju.

Studenci wizytowanego kierunku są zapoznani z Europejskim Systemem Transferu Punktów ECTS. Niezbędne informacje są dostępne na stronie Internetowej Uczelni. Studenci pozytywnie ocenili popularyzację wskazanego systemu przez Uczelnię.

Należy stwierdzić, iż organizacja procesu kształcenia umożliwia mobilność studentów, niemniej działania wspierające w tym zakresie ograniczają się przede wszystkim do rzetelnej informacji na temat możliwości wymiany międzynarodowej. Ze względu na udział tylko jednego studenta w wymianie międzynarodowej trudno ocenić wpływ wymiany międzynarodowej, prowadzonej przez Jednostkę, na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

- 4) System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

Uczelnia posiada właściwie funkcjonujący system opieki dydaktycznej skierowany do środowiska studenckiego. Na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu studenci są informowani na temat zakresu materiału omawianego na zajęciach, charakterystyki przedmiotu, obowiązującej literatury oraz sposobu zaliczenia przedmiotu. Pozytywnie należy ocenić możliwość konsultacji z pracownikami naukowo- dydaktycznymi, co jest przejawem wspomagania studentów w procesie uczenia się. Konsultacje mają charakter powszechny, a ich terminy są dostosowane do potrzeb studentów. Wizytowany kierunek studiów nie prowadzi kształcenia na odległość. Studenci mają odpowiedni dostęp do planów i programów studiów, w tym do sylabusów dla poszczególnych przedmiotów, co gwarantuje kompletność informacji w tym zakresie. Studenci wskazali, iż posiadają swobodę w doborze tematyki prac dyplomowych. Dodatkowo mają odpowiedni dostęp do promotorów, których godziny konsultacji są dostosowane do potrzeb środowiska studenckiego. Środowisko studenckie pozytywnie oceniło funkcjonowanie Dziekanatu. Według ich opinii pracownicy administracyjni posiadają odpowiednie kompetencje i wysoką kulturę osobistą, co dodatkowo motywuje studentów do osiągnięcia lepszych efektów kształcenia.

Mają oni możliwość uczestnictwa w dwóch studenckich kołach naukowych, które umożliwiają rozwój ich zainteresowań. Pozytywnie należy ocenić możliwość

organizacji studenckich konferencji, warsztatów i wykładów. Zdaniem studentów zastrzeżenia budzi brak możliwości publikowania. Społeczność studencka wskazała, iż jest zainteresowana udziałem w badaniach naukowych, lecz problemem jest brak środków finansowych umożliwiających realizację projektów. Ponadto studenci stwierdzili, iż nie uczestniczą w konferencjach i kongresach naukowych organizowanych w kraju i zagranicą ze względu na ograniczony budżet kół naukowych. Należy ocenić pozytywnie dostęp studentów do literatury oraz czasopism naukowych wraz ze zbiorami multimedialnymi dzięki funkcjonowaniu Mediateki. Studenci pozytywnie oceniają multimedialny system biblioteczno-informacyjny.

Pomimo przedstawionych powyżej krytycznych uwag, studenci stwierdzili iż Wydział Edukacji Muzycznej zapewnia im właściwy rozwój naukowy i dydaktyczny. Istotne jest, iż środowisko studenckie jest odpowiednio wspierane w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się.

Uczelnia dąży do wsparcia rozwoju naukowego i osiągania zakładanych efektów kształcenia studentów niepełnosprawnych. Zarządzeniem Rektora Akademii Sztuki w Szczecinie nr 8/2014 z 15.01.2014 roku powołano Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych, który udziela wsparcia i pomocy wszystkim studentom Uczelni. Akademia Sztuki, zgodnie z art. 173. ust 2 Ustawy, zapewnia pomoc materialną dla studentów niepełnosprawnych. Wysokość świadczenia jest uzależniona od posiadanego stopnia niepełnosprawności (Zarządzenie nr 47/2013 Rektora AS w Szczecinie). Uczelnia oferuje sprzęt komputerowy wyposażony w oprogramowanie, które wspomaga osoby niedowidzące w procesie kształcenia. Problemem jest jednak infrastruktura wizytowanego kierunku studiów, która nie jest w pełni przystosowana dla osób niepełnosprawnych. Istnieją bariery architektoniczne, które uniemożliwiają poruszanie się osób z niepełnosprawnościami pod względem ruchowym. Należy jednak podkreślić, iż obecnie na wizytowanym kierunku nie studiuje żadna osoba z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Uczelnia posiada przejrzysty system opieki materialnej i socjalnej skierowany do środowiska studenckiego. Studenci mają możliwość ubiegania się o stypendium socjalne, stypendium Rektora dla najlepszych studentów, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi. Świadczenia są wypłacane terminowo, bez zbędnych opóźnień, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Pozytywnie należy ocenić zastosowania kilku kryteriów (średniej ocen, osiągnięć naukowych i artystycznych studentów) do otrzymania Stypendium Rektora w myśl art. 181 ust. 1 Ustawy. Umożliwia to bardziej obiektywną ocenę rzeczywistych zdolności i umiejętności studentów do otrzymania wskazanego świadczenia. Organem rozpatrującym wnioski o przyznanie stypendium pomocy materialnej jest Dziekan i Prorektor ds. studenckich. Samorząd Studencki nie złożył wniosku o przekazanie uprawnień w zakresie przyznawania stypendiów odpowiednio komisji stypendialnej lub odwoławczej komisji stypendialnej (§ 2 pkt. 4 Regulaminu Studiów). Decyzje w sprawie składanych wniosków są wydawane w formie pisemnej i przysługuje od nich odwołanie zgodnie z art. 207 ust. 1 Ustawy. Studenci wizytowanego kierunku pozytywnie ocenili system pomocy materialny funkcjonujący w Akademii Sztuki w Szczecinie.

Akademia Sztuki w Szczecinie zapewnia środki materialne niezbędne do funkcjonowania Samorządu Studentów, zgodnie z art. 202 ust. 8 Ustawy. Środki finansowe są przekazywane przedstawicielom studentów po uprzedniej prośbie pisemnej, kierowanej do Władz Uczelni. Według opinii Samorządu Studentów wskazane wsparcie materialne nie jest w pełni wystarczające do organizacji inicjatyw studenckich. Samorząd Studentów ma do dyspozycji biuro, wyposażone w niezbędny

sprzęt. Samorząd Studentów opiniuje Regulamin Studiów, zgodnie z art. 161 ust.2 Ustawy. Przedstawiciele studentów pozytywnie ocenili kontakt z Władzami Uczelni i Wydziału. Istotna jest możliwość partnerskiej rozmowy oraz życzliwe nastawienie Władz Dziekańskich do spraw studenckich. Samorząd Studentów nie prowadzi szkoleń dla studentów rozpoczynających kształcenie z zakresu ich praw i obowiązków. Przedstawiciele studentów wskazali, iż nie byli świadomi konieczności prowadzenia wskazanych szkoleń. Zaleca się organizację szkoleń dla studentów pierwszego roku dotyczących ich praw i obowiązków.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady i procedury rekrutacji są przejrzyste i zrozumiałe dla środowiska studenckiego. Istotne jest, iż uwzględniają one zasadę równych szans dla wszystkich kandydatów. Niezbędne informacje dostępne są na stronie Internetowej Uczelni.
- 2) Zasady oceny osiągnięć dydaktycznych studentów są znane od początku trwania zajęć. Są one konsekwentnie egzekwowane przez nauczycieli akademickich. W opinii studentów system oceny jest obiektywny.
- 3) Uczelnia promuje mobilność studentów AS w Szczecinie. Problemem jest jednak zbyt wąska oferta wymian międzynarodowych kierowana do studentów wizytowanego kierunku, co m.in. może przekładać się na niewielkie zainteresowanie programami międzynarodowymi wśród społeczności studenckiej.
- 4) Uczelnia posiada przejrzysty i efektywny system opieki materialnej, dydaktycznej i naukowej, skierowany do środowiska studenckiego wizytowanego kierunku. Uczelnia wspiera i stwarza odpowiednie warunki do działalności Samorządu Studentów.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia funkcjonujący w Akademii Sztuki w Szczecinie został wdrożony Uchwałą nr 14/2012 Senatu z dnia 19 grudnia 2012 r. **Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia** ma na celu *kształcenie studentów na najwyższym poziomie, w tym kształcenie kreatywności i innowacyjności wynikających z wymagań współczesnego otoczenia artystycznego, naukowego i gospodarczego, opracowanie procedur i wytycznych służących podnoszeniu i zapewnieniu jakości kształcenia, monitorowanie i doskonalenie procesów związanych z kształceniem, określenie procedur gromadzenia, analizowania i wykorzystywania stosownych informacji w zapewnieniu jakości kształcenia, weryfikowanie procesu kształcenia pod kątem osiągania zakładanych efektów kształcenia i ich zgodności z potrzebami rynku pracy, wprowadzenie nowych kierunków, form i metod kształcenia, zgodnie z opiniami interesariuszy zewnętrznych, zapewnienie wysokiego poziomu kompetencji i stałego rozwoju umiejętności pedagogicznych kadry dydaktycznej, angażowanie wszystkich interesariuszy procesu kształcenia w jego monitorowanie i doskonalenie.*

Zadania WSZJK realizuje **Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia** (powołany Zarządzeniem nr 12/2013 Rektora z dnia 8 kwietnia 2013 r.) oraz **Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia** (Uchwała nr 14/2012 Senatu z dnia 19 grudnia 2012 r.)

Powołany Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia (Zarządzenie nr 6/2013 Rektora z dnia 1 marca 2013 r.) jest odpowiedzialny za funkcjonowanie WSZJK i kierowanie działalnością Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Zadania **Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia** zostały określone w uchwale nr 14/2012 Senatu AS z dnia 19.12.2012 r. (zał. 15). Polegają one na wdrażaniu procedur związanych z WSZJK, nadzorowaniu ich prawidłowego funkcjonowania oraz inicjowaniu działań mających na celu doskonalenie i podnoszenie jakości kształcenia na wydziale. Powołany przez Dziekan Przewodniczący Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia jest odpowiedzialny za kierowanie działalnością tych zespołów oraz współpracę z Uczelnianym Zespołem ds. Jakości Kształcenia.

Zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 37/2013 w sprawie powołania Rad Programowych w Akademii Sztuki w Szczecinie Dziekan powołał **Radę Programową** dla prowadzonego kierunku studiów. Rada Programowa współpracuje z Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowym Zespołem ds. Jakości Kształcenia.

Rada Programowa Wydziału Edukacji Muzycznej składa się z trzech nauczycieli akademickich reprezentujących specjalności i ważne przedmioty kierunkowe realizowane w ramach kierunku studiów oraz przedstawiciela studentów. Do jej zadań należy m.in.: *opracowanie planów i programów studiów prowadzących do uzyskania zakładanych efektów kształcenia i zgodnych z misją Uczelni, ich uaktualnianie zgodnie z wymogami MNiSzW, uchwałami i wytycznymi PKA oraz uczelnianymi aktami prawnymi, okresowa kontrola programów studiów realizowanych w ramach danego kierunku studiów, w szczególności pod kątem: właściwego doboru i sekwencji modułów/przedmiotów oraz form zajęć dydaktycznych prowadzących do osiągnięcia założonych efektów kształcenia, eliminowania powtarzających się treści w programach modułów/przedmiotów, weryfikacji tematyki i ilości przedmiotów obieralnych, określenie pod względem metodologicznym i merytorycznym właściwych dla kierunku zasad przygotowywania oraz oceny prac dyplomowych.*

Z powyższego opisu wynika, iż Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem, która zapewnia możliwość kompleksowej oceny efektów kształcenia. Na uwagę zasługują również wewnętrzne uregulowania Uczelni, w tym określone zadania szczegółowe dla Rady Programowej Wydziału Edukacji Muzycznej. Relacje Władz Wydziału potwierdzają systematyczność i kompleksowość ocen i analiz. Sporządzane są protokoły przeglądu. Przydatność systemu do badania zgodności programu kształcenia i metod jego realizacji z założonymi efektami kształcenia należy ocenić pozytywnie. WSZJK służy przede wszystkim monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia. Skuteczność WSZJK w diagnozowaniu słabych stron programów kształcenia jest jednak ograniczona, pomimo pozytywnych ocen ekspertów Zespołu Oceniającego za większość hospitowanych zajęć. Uchybienia dotyczą przede wszystkim pisemnych prac dyplomowych (patrz 2 kryterium - Wnioski syntetyczne wynikające z analizy i oceny prac, a także Załącznik nr 4). Stwierdzono m.in. niezgodność podejmowanej problematyki z zakresem kształcenia na wizytowanym kierunku (1 przypadek, gdzie powołany promotor nie posiadał również stosownych kwalifikacji), ponadto prace pisane pod kierunkiem doktora habilitowanego były recenzowane przez nauczycieli akademickich ze stopniem doktora (3 przypadki), co nie można zaliczyć do dobrych praktyk, bowiem samodzielny nauczyciel akademicki posiada większe doświadczenie w porównaniu do osoby ze stopniem doktora. Poziom merytoryczny prac jest również zróżnicowany. Brak także rzeczywistej oferty przedmiotów do wyboru przez studentów wizytowanego kierunku w zakresie stanowiącym minimum 30 % punktów ECTS. Wskazane wyżej uchybienia świadczą o ograniczonej skuteczności działania WSZJK i niewątpliwie nie służą budowaniu wysokiej kultury jakości kształcenia.

- 2) W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

Uczelnia respektuje i spełnia wymagania ustawy z art. 61 ust. 3 i art. 67 ust. 4 co do odpowiedniego minimalnego udziału przedstawicieli studentów w Senacie (skład Senatu 2012-2016) oraz Radzie Wydziału Edukacji Muzycznej (Skład Rady Wydziału 2012-2016). Studenci mają więc swoich przedstawicieli w organach kolegialnych wizytowanej Uczelni w tym Jednostki i ich rola jest znacząca.

Studenci Akademii Sztuki uczestniczą w procesie zapewniania jakości kształcenia głównie poprzez proces ankietyzacji oraz aktywne uczestnictwo swoich przedstawicieli w pracach zespołów ds. jakości kształcenia.

Uchwała nr 25/2013 Senatu AS w Szczecinie określa sposób przeprowadzania badania ankietowego dotyczącego oceny zajęć dydaktycznych. Ankiety funkcjonują w formie papierowej i są anonimowe, co wpływa na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa studentów w obliczu formułowanych opinii. Kwestionariusz ankiety jest przejrzysty i zrozumiały. Jest on skonstruowany w taki sposób, aby studenci mieli możliwość zawarcia dodatkowych uwag. Warto podkreślić, iż badania ankietowe mają charakter powszechny. Wyniki ankietyzacji są opracowywane (w postaci średniej arytmetycznej, diagramów i wykresów) i przedstawiane w formie raportu, który jest przekazywany do analizy Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia a także Władzom Wydziału. Pozytywnie należy ocenić publikacje sprawozdań z procesu ankietyzacji na stronie Internetowej Uczelni. Środowisko studenckie zna cel badania ankietowego i pozytywnie ocenia jego funkcjonowanie. Zarządzenie nr 1/2014 Rektora Akademii Sztuki w Szczecinie (z dnia 14 stycznia 2014 roku) wprowadza procedurę procesu ankietyzacji zajęć dydaktycznych, zgodnie z którą będą przeprowadzane kolejne badania.

Uchwała nr 14/2012 Senatu z dnia 19 grudnia 2012 roku dotycząca WSZJK oraz Zarządzenie nr 12/2013 Rektora AS w Szczecinie z dnia 8 kwietnia 2013 roku powołują i określają skład Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia i Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. W skład obu zespołów wchodzi przedstawiciele studentów, którzy aktywnie biorą udział w ich pracach. W rozmowie z Zespołem Oceniającym podkreślano, iż mają oni możliwość partnerskiej rozmowy z pozostałymi członkami zespołów. Świadczy to o dużym stopniu zainteresowania studentów jakością kształcenia a także ich realnym wpływie na tę jakość. Z relacji nauczycieli akademickich wynikało, iż spotkania poświęcone jakości kształcenia odbywają się regularnie 3-4 razy w roku akademickim w ramach prac zakładów i katedr. W składzie Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia brak przedstawiciela interesariuszy zewnętrznych, co należy ocenić negatywnie. Władze Wydziału udostępniły listy dyrektorów placówek, z którymi współpracuje Wydział Edukacji Muzycznej. Były one adresowane bezpośrednio do Dziekana. Ich treść potwierdza wolę dalszej współpracy z Wydziałem Edukacji Muzycznej i aprobuje strategię jego rozwoju. Niniejsze dokumenty świadczą o współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, niemniej jednak żaden przedstawiciel tej grupy nie uczestniczy bezpośrednio w pracach Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	+	+/-	+/-
umiejętności	+	+	+	+	+/-	+/-
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+/-	+/-

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
 +/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
 - - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem, systematycznie i kompleksowo przeprowadza oceny efektów kształcenia. Pozytywnie należy ocenić informację zwrotną kierowaną do środowiska studenckiego wynikającą z procesu ankietyzacji. Skuteczność WSJK w diagnozowaniu słabych stron jest ograniczona ze względu na opisane wyżej uchybienia - procedura związana z zatwierdzaniem promotorów i recenzentów pisemnych prac dyplomowych wymaga usprawnienia, zróżnicowany poziom merytoryczny prac, brak rzeczywistej oferty przedmiotów do wyboru.

2) Udział studentów w wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia jest powszechny poprzez ankietyzację a także ich autentyczne zaangażowanie w pracach Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Uczelnia spełnia wymagania ustawowe w zakresie przedstawicielstwa studentów w organach kolegialnych Uczelni. Zaleca się włączenie przedstawiciela interesariuszy zewnętrznych w skład Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		x			

2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			x		
3	program studiów			x		
4	zasoby kadrowe		x			
5	infrastruktura dydaktyczna		x			
6	prowadzenie badań naukowych ⁴		x			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		x			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości			x		

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).

Oceniając możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia należy podkreślić, że są one sprawdzalne i zostały sformułowane w sposób zrozumiały. Warto również odnotować, iż Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania jakością oraz procesem dydaktycznym na ocenianym kierunku studiów, wdrożyła procedury zmierzające do osiągnięcia wysokiej kultury jakości kształcenia, również studenci jako interesariusze wewnętrzni biorą udział w strukturze decyzyjnej zarządzania jakością. Jednostka zapewnia właściwą infrastrukturę dydaktyczną i naukową w celu osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, a realizowane przez Uczelnię nowe inwestycje zwiastują jej dalszy rozwój w tym zakresie. Dorobek artystyczny/ naukowy całej kadry należy ocenić wysoko, co w większości przypadków (jak wynika z przeprowadzonych przez ekspertów Zespołu Oceniającego hospitacji) przekłada się na właściwy poziom prowadzenia zajęć. Warto podkreślić dotychczasową znaczną aktywność naukową i artystyczną nauczycieli akademickich wizytowanego kierunku, pomimo tego iż w tym roku Jednostka otrzymała w ramach parametryzacji kategorię „B”.

⁴ Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

Program studiów umożliwia osiągnięcie każdego z zakładanych efektów kształcenia, niemniej studenci nie mają możliwości rzeczywistego wyboru przedmiotów fakultatywnych w zakresie min. 30% punktów ECTS – zgodnie z obowiązującymi unormowaniami, co należy uznać za bardzo poważny błąd w zakresie organizacji kształcenia. Wskazane w raporcie Zespołu Oceniającego uchybień dotyczące pisemnych prac dyplomowych świadczą, iż zawodzą procedury związane z zatwierdzaniem promotorów i recenzentów prac, w jednym przypadku stwierdzono, iż podejmowana problematyka nie jest zgodna z profilem kształcenia na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* a ponadto promotor nie posiada doświadczenia zawodowego adekwatnego do problematyki pracy. Stwierdzono również (w trzech przypadkach) złą praktykę polegającą na tym, iż prace pisane pod kierunkiem doktora habilitowanego są recenzowane przez nauczycieli akademickich ze stopniem doktora. Uczelnia nie prowadzi aktualnie monitoringu losu zawodowego absolwentów, w Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia brakuje przedstawiciela interesariuszy zewnętrznych, stwierdzono także znikomą wymianę międzynarodową, co niewątpliwie ogranicza zapewnienie wysokiej kultury jakości kształcenia.

Zaleca się:

1. modyfikację programu kształcenia w celu zapewnienia studentom rzeczywistego wyboru przedmiotów fakultatywnych w zakresie min. 30% punktów ECTS, w tym uwzględnienie w punktacji zajęć z wychowania fizycznego.
2. przyjęcie bardziej starannej procedury zatwierdzania promotorów i recenzentów, a także tematów pisemnych prac dyplomowych,
3. wprowadzenie dzienniczka praktyk w celu udokumentowania czynności wykonywanych przez studentów,
4. monitoring losów zawodowych absolwentów,
5. włączenie przedstawiciela interesariuszy zewnętrznych w skład Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia,
6. poszerzenie wymiany z innymi jednostkami ze szczególnym uwzględnieniem współpracy o charakterze międzynarodowym.

Za Zespół Oceniający

Prof. Sławomir Kaczorowski

W odpowiedzi na raport z wizytacji Władze Akademii Sztuki w Szczecinie odniosły się do wniosków sformułowanych przez Zespół Oceniający.

W ramach kryterium 2 „cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji” Zespół Oceniający zalecił przyjęcia bardziej starannej procedury zatwierdzania promotorów i recenzentów, a także tematów pisemnych prac dyplomowych. Odpowiedź Uczelni należy uznać za wystarczającą, a tym samym Zespół Sztuki zmienił ocenę na „w pełni”;

W odniesieniu do kryterium 3 „programu studiów”, Zespół Oceniający stwierdził brak możliwości wyboru modułu kształcenia w wymiarze co najmniej 30% punktów ECTS, co jest niezgodne z § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku studiów i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131). Brak jest również dzienniczka praktyk, których celem jest udokumentowanie czynności wykonywanych przez studentów oraz osiągniętych efektów kształcenia. Z odpowiedzi Rektora Uczelni na Raport Zespołu Oceniającego wynika, iż Władze Wydziału podjęły działania naprawcze. W trybie natychmiastowym – zmodyfikowano i zatwierdzono program studiów uwzględniający przedmioty do wyboru w wystarczającym zakresie, który będzie obowiązywał od roku akademickiego 2014/2015. Dodatkowo z odpowiedzi wynika, iż dzienniczek praktyk jest w fazie przygotowań i będzie obowiązywał również od nowego roku akademickiego 2014/2015. Powyższe wyjaśnienie pozwoliło Zespołowi Sztuki na zmianę oceny „znacząco” na „w pełni”;

W odpowiedzi na raport z wizytacji Władze Akademii Sztuki w Szczecinie odniosły się do wniosków sformułowanych **w ramach 8 kryterium**, w tym zalecenia dotyczącego włączenia przedstawiciela interesariuszy zewnętrznych w skład Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Interesariusz zewnętrzny, zgodnie z Zarządzeniem Rektora, jest obecny w Radach Programowych, natomiast Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia wdraża procedury i nadzoruje ich prawidłowe funkcjonowanie. W oparciu o powyższe wyjaśnienie Zespół sztuki postanowił zmienić ocenę w **ósmym kryterium** ze „znacząco” na „w pełni”.

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej po zmianach (po rozważeniu odpowiedzi Władz Uczelni na raport Zespołu Oceniającego)

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		x			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		x			
3						

	program studiów		x			
4	zasoby kadrowe		x			
5	infrastruktura dydaktyczna		x			
6	prowadzenie badań naukowych		x			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		x			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		x			

